

Vážený pane předsedo vlády České republiky,
Vážený pane první místopředsedo Evropské komise,
Vážený pane ministře zahraničních věcí České republiky,
Vážený pane velvyslanče Nizozemského království,
Vážený pane ministře kultury,
Milý Petře Pitharte,

Sešli jsme se dnes, abychom si připomněli setkání Jana Patočky s Maxem van der Stoelem, které se uskutečnilo přesně před 40 lety v tomto hotelu. Dovolte mi proto, abych přivítal nejen vás, nýbrž i Jana Patočku mladšího, profesorova syna, a dcery ministra Van der Stoela, Myrtille van der Stoel. Dále vítám přítomné zástupce diplomatického sboru a v neposlední řadě také pana Dicka Verkijka, bývalého nizozemského novináře, který v roce 1977 schůzku Jana Patočky s Maxem van der Stoelem sjednal, a všechny ostatní milé hosty, kteří se zde dnes sešli.

Vítám rovněž pana Petra Blažka, který sestavil knihu z archivních materiálů StB, vedených na Jana Patočku už od začátku šedesátých let. Obtěžování Jana Patočky komunistickou tajnou policií nabylo neúnosných rozměrů právě poté, co se jako mluvčí Charty 77 sešel s ministrem Van der Stoelem, který den předtím přijel do Prahy na oficiální návštěvu. Jan Patočka byl jediný mluvčí, kterému komunistická policie ještě neznemožnila volný pohyb. Václav Havel byl už tehdy kvůli Chartě ve vězení, Jiří Hájek nesměl opustit svůj byt. Jan Patočka byl nemocen, ale přesto vstal a šel do hotelu InterContinental. Van der Stoel projevil své hrdinství a velkorysost, když byl ochoten mluvčího Charty vyslechnout. Komunistické vůdce a jejich policii to tak rozčílilo, že prezident republiky Gustáv Husák odmítl Van der Stoela přijmout a Jan Patočka byl den za dnem podrobován vyčerpávajícím výslechům, místo aby se mohl zotavit z akutního onemocnění. Po týdnu se fyzicky zhroutil a za několik dní v nemocnici zemřel. Setkání s Maxem van der Stoelem však splnilo svůj účel. Chartě se dostalo uznání od představitelů civilizované demokratické části světa.

Připomenout si toto setkání a jeho smysl je důležité právě dnes, kdy zaznamenáváme stále více příznaků snahy otáčet kormidlo politiky našeho státu kamkoli, kde je naděje na voličské hlasy. Chtěl bych doufat, že se nám podaří se tomuto trendu vyhnout, nepropadnout populismu jakéhokoli ražení a zůstat platným členem silné a demokratické Evropské unie.